

Владимир Ђерић

ОДГОВОР НА ТЕКСТ КОСТЕ ЧАВОШКОГ „ЕЛЕМЕНТАРНО НЕЗНАЊЕ И НЕЧАСНО ПРИКРИВАЊЕ“ У ПРОШЛОМ БРОЈУ *АНАЛА*

Одговор професора Чавошког на моју реакцију поводом његовог текста о споровима наше земље пред Међународним судом правде¹ садржи само две тврдње.

Прва је да нисам у стању ни исправно да прочитам и протумачим одлуку овог Суда, јер сам написао да је одлука у НАТО споровима донета минималном већином од 8 према 7, док је „одлука донета *једногласно*, то јест, већином од 15 према 0“, а судије су се „поделиле само у погледу разлога којима поткрепљују ту једногласну пресуду.“ Наравно, опште је познато да су пресуде о одбијању надлежности у НАТО споровима донете једногласно. Међутим, расправа између професора Чавошког и мене тиче се једног другог питања: да ли ће и како ће образложење које је Суд дао у овим пресудама – а које је усвојено минималном већином од 8 према 7 (што је такође општепознато) – имати утицаја на спор по тужби Босне и Херцеговине против наше земље. На жалост, он уопште не одговара на аргументе којима оспоравам његов став поводом тог питања.

Друга тврдња професора Чавошког односи се на питање повлачења противтужбе у спору са Босном и Херцеговином. Наиме, на мој аргумент да се противтужба морала повући да би се отклонило дејство института *forum prorogatum*, он тврди да „нечасно“, рачунајући на необавештеност читалаца, прикривам чињеницу да је

1 Види Коста Чавошки, „Елементарно незнање и нечасно прикривање“, *Анали*, год. LIV, бр. 1, 2006, стр. 152–154; Владимир Ђерић, „Поводом текста Косте Чавошког у прошлом броју *Анала*“, *Анали*, год. LIII, бр. 2, 2005, стр. 237–256; Коста Чавошки, „Случај ‘Србија и Црна Гора против Белгије’ пред Међународним судом правде“, *Анали*, год. LIII, бр. 1, 2005, стр. 152–170.

наша земља имала и осам тужби против НАТО земаља, да се „тужбама много више прећутно признаје надлежност МСП-а него што се то чини противтужбом“, и „... да би се избегао приговор да је надлежност прећутно прихваћена, било би логичније да се најпре повуку све тужбе које је СРЈ поднела МСП-у, па да се тек онда евентуално размишља и о повлачењу противтужбе против Босне и Херцеговине“.

Међутим, професор Чавошки заборавља да радња странке којом се прећутно признаје надлежност, може имати дејство само у спору у коме је учињена. Дакле, тужбе у НАТО споровима нису могле довести до прећутног признања надлежности у спору са Босном и Херцеговином (за разлику од наше противтужбе у овом спору).

Што се тиче његове тврдње о мом прикривању тужби наше земље против НАТО земаља, она је у потпуности нетачна. Прво, ова полемика управо се и води поводом његовог текста из чијег је самог наслова јасно да постоји макар једна таква тужба („Случај ‘Србија и Црна Гора против Белгије’ пред Међународним судом правде“); друго, већ у *другој* реченици мог одговора на тај текст изричито наводим: „у позицији тужиоца нашли смо се у споровима против осам држава НАТО“. Све то, међутим, уопште не смета професору Чавошком да напише:

„После овог Ђерићевог нечасног прикривања релевантне чињенице (постојања осам тужби поднетих МСП-у), са још већим правом може се рећи да је повлачење противтужбе било искључиво у интересу тужиоца, то јест Босне и Херцеговине, те да више нико неће питати из којих је то правних разлога учињено, *него само колико је примљено да би се то учинило*“ (курзив додат).

Дакле, професор Чавошки на основу потпуно неистинитих тврдњи износи тешке моралне дисквалификације, инсинуирајући да су за повлачење противтужбе примљене паре. На тај начин, из његовог текста се губи и последњи трачак правне анализе или чињеничне заснованости.

Осим наведеног, одговор професора Чавошког не садржи више ништа. Он пропушта да се иједном речју осврне на критике које су му упућене. Између осталог, што се тиче питања континуитета СРЈ – СФРЈ, он не одговара на следеће:

– зашто није анализирао резолуције 757 и 777 Савета безбедности;

– зашто пропушта да помене да СРЈ није могла да учествује у раду не само Генералне скупштине него свих органа УН (осим

Међународног суда правде), а да је на седнице Савета безбедности представник СРЈ позиван у личном својству;

– зашто пропушта да анализира мишљење Правног саветника УН из 1992. године;

– зашто једнострано наводи и тумачи одлуку о надлежности Међународног кривичног трибунала за бившу Југославију у предмету Тужилац против Милана Милутиновића;

– зашто, уопштено гледајући, селективно наводи праксу УН у вези са чланством СРЈ, а оно што наводи уопште не анализира него закључке изводи без икаквих аргумената?

Такође, у вези са споровима наше земље пред Међународним судом правде, између осталог, професор Чавошки не одговара на питања:

– зашто пропушта да пажљивије анализира пресуду Међународног суда правде по захтеву СРЈ за ревизију, посебно зашто не води рачуна о контексту у коме је пресуда донета, и о терминологији коју Суд у њој употребљава;

– како тумачи чињеницу да мишљења и већине и мањине судија у пресудама у НАТО споровима говоре о томе да ће ове пресуде имати утицаја на спор по тужби Босне и Херцеговине против СЦГ, за разлику од оног што он тврди;

– зашто је у својим калкулацијама о томе како би могла да изгледа већина у спору по тужби Босне и Херцеговине против СЦГ пропустио да узме у обзир да ће се састав Суда у међувремену променити;

– зашто, кад говори о повлачењу противтужбе, пропушта да било којом чињеницом поткрепи своје тврдње којима тешко оптужује оне који су у повлачењу учествовали?

На жалост, мора се закључити да професор Чавошки једноставно не одговара на примедбе које су му упућене поводом текста о споровима наше земље пред Међународним судом правде. Тешко је замислити да је разлог за то недостатак борбености или мотива.